

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Моніторинговий звіт
**СТАНУ ДОТРИМАННЯ
ПРАВ ЛЮДИНИ**

в Уманській громаді Черкаської області

ОСВІТА

2024 р.

Моніторинговий звіт стану дотримання прав людини в Уманській громаді Черкаської області. Освіта. / Тарас Щербатюк / – 28 с.

Автор звіту: **Тарас Щербатюк**, голова громадської організації “Черкаський правозахисний центр”, член правління ГС “Українська Гельсінська спілка з прав людини”, розробник та експерт з впровадження моніторингового інструменту “Місцевий індекс прав людини”.

Звіт підготовлено в межах проекту “Правосуддя для людей, які постраждали від російської агресії”/ “Justice for the people affected by the Russian aggression”

Моніторинг стану дотримання прав людини в Уманській громаді Черкаської області проводився за методологією інструменту “Місцевий індекс прав людини” за напрямом “Освіта і культурний розвиток”.

Звіт відображає стан дієвості місцевих політик у сфері дотримання прав людини в **Уманській** громаді та визначає необхідні заходи задля підвищення ефективності роботи депутатського корпусу, виконавчих органів селищної ради та голови громади щодо дотримання прав та гарантій мешканців громади.

Термін проведення моніторингу: 01 серпня 2024 р. – 01 листопада 2024 року.

Зміст

ВСТУП.....	4
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	6
ОЦІНКА СТАНУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ОСВІТИ У ГРОМАДІ.....	8
ВИСНОВОКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	27

Вступ

Держава має забезпечити доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам.

В Україні створено рівні умови доступу до освіти. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти. Право на освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.

В умовах збройного конфлікту наша держава зіштовхнулася з низкою факторів, які не дозволяють або ускладнюють доступ дітей до освіти.

Станом на 2024 рік більше як **3,5 тис.** закладів освіти зазнали тих чи інших руйнувань, майже **400** повністю зруйновані.

Внаслідок міжнародних злочинів руйнуються будівлі, матеріально – технічне забезпечення та інфраструктура навчальних закладів. Діючі освітні заклади вимушені встановлювати форму організації освітнього процесу в залежності від безпекової ситуації та можливостей.

Головна роль в забезпеченні доступу до освіти в умовах діючого збройного конфлікту відведена органам місцевого самоврядування. Адже громадам надані фінансові ресурси та можливості для створення безпечного, інклюзивного та якісного освітнього процесу.

Зважаючи на низку проблем, які з'явилися у громадах, виникла необхідність надання виконавчим органам місцевого самоврядування експертної оцінки їхньої роботи та підтримки зі створення дієвих місцевих політик, які будуть орієнтовані на забезпечення дотримання прав місцевого населення» на наступний: «Зважаючи на низку проблем, які з'явилися у громадах, виникла необхідність проведення аналізу роботи виконавчих органів рад у сфері освіти та надання дієвих позитивних прикладів роботи на рівні громади

Для проведення оцінки взято Уманську громаду, в якій зафіксовано велику кількість руйнувань об'єктів цивільної інфраструктури та до якої вимушено перемістилося близько **10 000** осіб з місць проведення бойових дій та окупації.

Проведений моніторинг надасть змогу визначити добрі практики організації освітнього процесу та сформувати чек-листи рекомендацій для поліпшення роботи виконавчих органів рад у даній галузі.

Методологія дослідження

Дослідження стану дотримання прав людини в Уманській територіальній громаді проводилось за методологією “Місцевий індекс прав людини”¹.

Особливості інструменту “Місцевий індекс прав людини”

Місцевий індекс прав людини – це моніторинговий інструмент, що дозволяє визначити стан дотримання прав людини на рівні територіальних громад України та спроектувати діяльність органів місцевого самоврядування у фокусі забезпечення дотримання прав мешканців громади.

Методологія створена на основі кращих іноземних та вітчизняних практик моніторингу прав людини на місцевому рівні та враховує специфіку роботи органів місцевого самоврядування під час збройного конфлікту.

Індикатори методології базуються на стандартах міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, актах національного законодавства та стратегічних документах. Методологія Місцевого індексу прав людини була розроблена експертами Української Гельсінської спілки з прав людини за участю незалежних експертів.

Мета дослідження: Оцінити стан дотримання прав людини на рівні територіальної громади та рівень виконання позитивних зобов’язань органами місцевого самоврядування міжнародних і національних актів у сфері прав людини.

¹ <http://hro.org.ua>

Напрями дослідження: Освіта і культурний розвиток.

Методи збору інформації:

- **Аналіз** інформаційних ресурсів (сайти, ЗМІ, інформаційні бюлетені тощо).
- **Аналіз** офіційних документів (програми, розпорядження, накази, офіційні відповіді на запити, звіти тощо).
- **Аналіз** звітів незалежних громадських організацій.
- **Опитування**, фокус групи.
- **Спостереження:** відкрите або приховане.
- **Експерименти.**

Особливості оцінки за методологією:

1. За підсумками проведеного аналізу експертами виставляється бал від 0 до 1.

Бали виставляються з метою визначення підсумкового рівня стану дотримання прав людини на рівні громади та слугують громаді орієнтиром для покращення роботи.

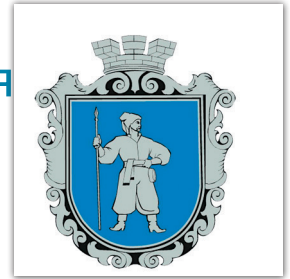
2. За підсумками моніторингу формується мапа рекомендацій (чек-листи поліпшення) для покращення місцевих політик у сфері дотримання прав людини.

Результати проведеного моніторингу та мапи рекомендацій є публічними та доступні на сайті Української Гельсінської спілки з прав людини² та сайті "Національний індекс прав людини"³.

² <https://www.helsinki.org.ua/>

³ <http://hro.org.ua/>

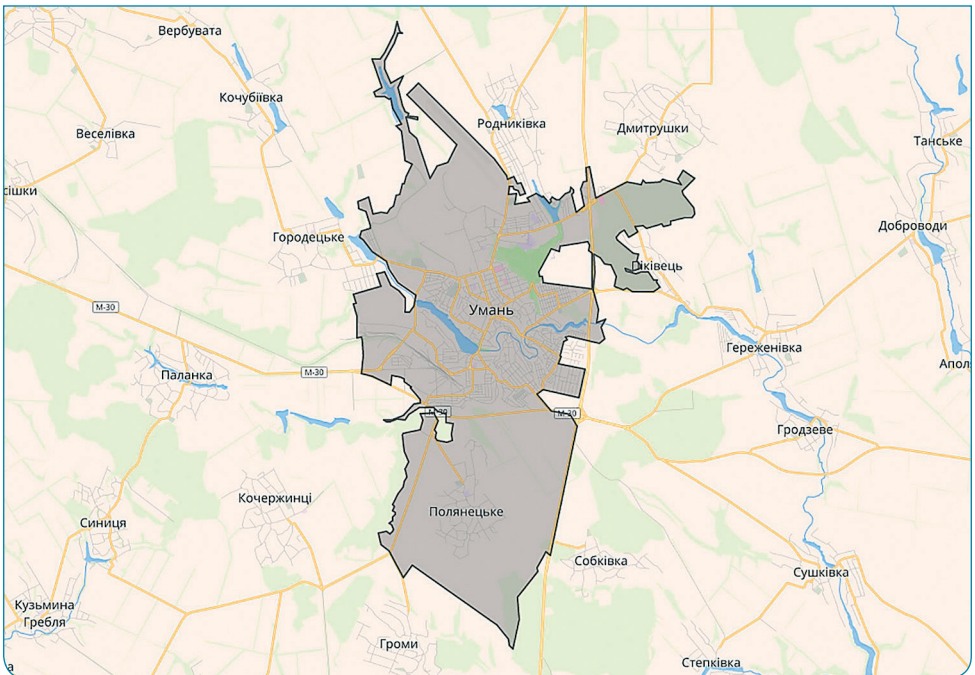
Оцінка стану функціонування сфери освіти у громаді

Місцеві політики у сфері освіти.

У громаді прийнято низку програм, які спрямовані на розвиток та функціонування освітньої галузі. Базовою програмою є Програма економічного і соціального розвитку Уманської міської територіальної громади на 2022 – 2024 роки.

У 2023 році в рамках реалізації програми проведено низку робіт з поліпшення умов перебування в освітніх закладах та заходів, які спрямовані на розвиток освіти, що підтверджує реалістичність програми.

У 2023 році проведено наступні заходи з підтримки та розвитку освітньої галузі:

1. Проведення поточних ремонтів приміщень закладів освіти та культури на суму **25 805 556,86 грн.**
2. Покращення матеріально- технічної бази освітніх закладів на суму **1 286 985,09 грн.**
3. Проведення капітальних ремонтів приміщень закладів освіти та культури на суму **46 839 658, 96 грн.**

В рамках Програми економічного і соціального розвитку діє загальноміська програма роботи з обдарованою молоддю на 2021-2024, яка спрямована на створення умов для розвитку потенціалу та підтримки молоді у громаді.

У 2023 році на заходи з підтримки молоді було витрачено **112 500,00 грн.** для виплат винагороди **151** учневі. В рамках програми управлінням освіти та гуманітарної політики організуються олімпіади, змагання, конкурси.

Водночас у затверджених програмах відсутні механізми вимірювання ефекту впровадження програм, їх результативності та довгострокових наслідків.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Освіта» та викласти програми в текстовому PDF-форматі.

- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, які в них мають прийняти участь, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмами.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану освіти у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті міської ради звіт про хід виконання програм.

Чи відповідає мережа навчальних закладів та кількісний склад педагогічного персоналу потребам громади?

У громаді функціонує мережа закладів освіти:

- **17** закладів середньої освіти, в тому числі **4** початкові школи з шкільними та дошкільними підрозділами, **3** ліцеї та **10** гімназій;
- **17** закладів дошкільної освіти;
- **1** заклад позашкільної освіти;

В закладах загальної середньої освіти навчається **8510** дітей (станом на 01.09.2023 р.). Заклади дошкільної освіти відвідують **1710** дітей, у дошкільних підрозділах початкових шкіл – **467** дітей.

Відповідність закладів освіти потребам мешканців громади підтверджується звітами <http://school9-uman.com.ua/> освітніх закладів за навчальний рік, у яких наявна статистична інформація про кількість учнів в освітньому закладі, педагогів та відсоток наповнюваності класів.

В якості експерименту, було проведено аналіз стану відповідності потребам громади та нормам освітнього законодавства Уманського ліцею №1.

Інформація про заклад

Уманський ліцей №1 є комунальною власністю Уманської міської ради Черкаської області. Управління та фінансування здійснюється управлінням освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради.

Загальна площа території – **10880 м²**, під будівлею – **1490 м²**.

Проектна потужність закладу становить **550** місць. Фактично у закладі функціонує **21** клас (**13** класів – II ступеня та **8** класів – III ступеня), в яких навчається **618** учні. Корпус №1 відбудований у 1967 році на **400** місць, а корпус № 2 (новий корпус) добудований у 1993 році на **200** учнівських місць. Середня наповнюваність класів становить **28** учнів.

Кількість кабінетів - **28** (**24** – класні кімнати, **2** – кабінети адміністрації, учительська, кабінет соціально – психологічної служби), обслуговуючої праці (**31,9 м²**), дві спортивні зали (**75,2 м²** та **145,9 м²**), обідня зала (**47,8 м²**).

Право громадян на доступну освіту реалізується шляхом запровадження різних форм навчання: індивідуальну: у 2022–2023 н.р. за заявами батьків на екстернатній формі навчалось

15 здобувачів освіти, також за заявою батьків та висновками ЛКК педагогічний патронаж було організовано для **4** здобувачів освіти; інклюзивне навчання у **6** інклюзивних класах, у яких навчається **9** дітей з особливими освітніми потребами (в подальшому ООП). Для успішної організації освітнього процесу всі здобувачі освіти з особливими освітніми потребами працюють з асистентами вчителя. Введено 6 ставок асистента вчителя (**8** асистентів).

Протягом 2022-2023 н. р. заклад освіти був забезпечений кадрами на **100%**. Освітній процес здійснювало **52** педагогічних працівників (з них **2** сумісники):

- **12 педагогів** мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст»;
- **9 педагогів** – кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії»;
- **5 педагогів** – кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії»;
- **26 педагогів** – кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», з них педагогічне звання «старший учитель» – **11** педагогів та педагогічне звання «учитель-методист» – **4** педагоги.

Водночас на сайтах освітніх закладів у відкритому доступі наявні звіти за 2022-2023 навчальні роки. Звіти за освітній навчальний рік 2023-2024 відсутні.

Дітей до дошкільних навчальних закладів керівники приймають відповідно до списків, сформованих базою даних реєстру, відповідно до черговості подання заяв, із врахуванням пільгових категорій дітей. Дітей приймають упродовж періоду комплектації груп раннього та молодшого віку (серпень-вересень) поточного року та протягом року – інших вікових груп за наявності місць у відповідних дошкільних навчальних закладах.

Підсумковий бал:

1

Чи зручним є розташування закладів освіти у громаді?

В Уманській міській територіальній громаді організоване підвезення дітей до місць навчання, але існує потреба у придбанні нових автобусів для довозення учнів до закладів освіти.

В рамках експерименту було виміряно відстань від закладів освіти до зупинок маршрутних таксі, найбільш віддалених точок місць проживання учнів у громаді. За результатами моніторингу було встановлено, що відстані від місця проживання дітей до автобусної зупинки на частині території громади, становить більше ніж 1 км. Водночас, з огляду на особливості вулично-дорожньої мережі, зменшити відстань від зупинок транспорту до помешкань учнів неможливо.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Проаналізувати відстань від найбільш віддаленої житлової будівлі до зупинки шкільного автобуса та забезпечити більшу кількість зупинок маршрутних таксі.

Чи вживаються заходи для дотримання права на безоплатну освіту?

Розпорядження Уманського міського голови № 276-р від 01.12.2020 року “Про заборону збору батьківських коштів в закладах освіти комунальної форми власності” у школах та дошкільних установах міста заборонено збір коштів на потреби закладів з батьків учнів. Утримання та матеріальне забезпечення закладів освіти здійснюється за кошти міського та державного бюджетів.

Водночас в медіа та офіційних ресурсах міської ради не виявлено інформацію щодо заборони збору добровільних внесків в освітніх закладах.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Проводити кампанії щодо відмови від добровільно-примусових батьківських грошових внесків у закладах освіти не менше ніж двома різними способами щонайменше двічі на рік. **Приклади заходів: розміщення інформації на сайті, публікації в медіа тощо.**

Чи створено умови для безпечного та комфортного перебування дитини у школі?

За інформацією Уманської міської ради, висновки про готовність закладів освіти до навчального процесу відповідні установи складають щорічно.

У закладах освіти громади наявні внутрішні туалети, обладнані системами водопостачання та водовідведення, забезпечено нормальний температурний режим, обладнані місця для занять фізкультурою та спортом, проведення публічних заходів.

Медична допомога надається медичними сестрами, які присутні в закладах на постійній основі.

В якості експерименту проведено огляд Уманського ліцею №1
<https://www.facebook.com/groups/460729248118725>

У будівлі функціонують: кабінет соціально – психологічної служби, обслуговуючої праці (**31,9 м²**), дві спортивні зали (**75,2 м²** та **145,9 м²**), обідня зала (**47,8 м²**).

Територія закладу огорожена, убезпечена від доступу стороннього автотранспорту, наявні поблизу світлофори на дорозі та дорожня розмітка.

У 2022-2023 н.р. проведено роботу по облаштуванню найпростішого укриття: проведено поточний ремонт, є аварійне освітлення від акумуляторів; встановлено розетки для підзарядки мобільних телефонів; працює Wi-Fi; обладнано місце для медсестри.

В ліцеї проводяться вступний та первинний, повторний та цільові інструктажі з безпеки життєдіяльності, розроблені інструкції з техніки безпеки для кожного навчального кабінету, з кожного виду практичних та лабораторних робіт, які пов'язані з можливістю отримання травм або загроз здоров'ю дитини.

У закладі облаштований внутрішній туалет для учнів та забезпечено комфортний температурний режим протягом навчального року.

У ліцеї наявне місце у приміщенні навчального закладу для проведення публічних заходів.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Проаналізувати можливість розміщення світлофорів та встановлення дорожніх знаків «Діти» поблизу шкіл в тих місцях, де цього немає.

Чи вживаються заходи із запобігання та протидії дискримінації в здобутті освіти?

З 2018 року у територіальній громаді працює комунальна установа “Інклюзивно-ресурсний центр Уманської міської ради”. Дана установа утворена з метою забезпечення права осіб з освітніми потребами на здобуття дошкільної, загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) фахової передвищої освіти, які забезпечують здобуття освіти шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

Комунальна установа надає послуги дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) в Уманській територіальній громаді та Ладигенській територіальній громаді на основі угоди про співпрацю.

Роботу Інклюзивно-ресурсного центру забезпечують **8** педагогічних працівників: директор, **2** фахівці (консультанти, вчителі-логопеди), **2** фахівці (консультанти, практичні психологи), **3** фахівці (консультанти, вчителі-дефектологи).

З вересня 2023 року по червень 2024 року фахівцями консультантами надано **1285** корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, проведено **518** консультації, **165** комплексних психолого-педагогічних оцінок розвитку дітей, з яких **24** повторних.

Інклюзивно – ресурсний центр та інші освітні заклади громади відповідають вимогам архітектурної доступності для осіб, які пересуваються на кріслах колісних.

В закладах середньої освіти створено інклюзивні класи та проводяться просвітні заходи з протидії дискримінації. 01.09.2022 року створена комісія з розгляду випадків булінгу, затверджений план

заходів, спрямований на запобігання та протидію булінгу (цькування). Із 15.11 по 21.11.2022 р. проведено Тиждень толерантності. Учителями основ здоров'я, громадянської освіти, правознавства, етики, класними керівниками, спеціалістами психологічної служби проведено години спілкування, розглянуті законодавчо-нормативні документи міжнародних та українських інституцій під призвою поваги до права іншої людини. Організовано анкетування серед здобувачів освіти 5-10 класів на тему «Що для мене толерантність».

Вхід до освітніх закладів середньої освіти у громаді облаштовано пандусами та поручнями. Однак, залишається проблематичним доступ до других поверхів закладів освіти через неможливість облаштування пандусів.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Проводити кампанії з ненасильства, поваги до різноманіття та запобігання дискримінації дітей за певною ознакою.
- Сприяти підготовці персоналу для навчання, виховання дітей з особливими освітніми потребами.
- Проаналізувати та забезпечити наявність допоміжних послуг та засобів навчання.

Приклади допоміжних послуг / засобів у школі:
перекладач жестової мови для нечуючих дітей;
підручники, наочність у доступному форматі для незрячих та дітей з порушеннями зору, інші засоби для навчання дітей з інвалідністю / порушеннями здоров'я.

- Забезпечувати безперешкодний доступ до навчальних закладів для дітей з інвалідністю.

Чи ОМС створює умови для розвитку та позашкільної освіти мешканців територіальної громади?

У громаді функціонує **9** позашкільних закладів освіти у громаді <https://edusearch.com.ua/uman/catalog/category/zakladi-pozashkilnoi-osviti>.

Фінансування закладів позашкільної освіти здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету. У 2023 році було придбано канцтовари, ксероксний папір, матеріали для ремонту, крейда, журнали, вітальні листівки, набори для рукоділля, набори для образотворчого мистецтва, грамоти, туалетний папір, та інше приладдя на суму **94, 3 тис. грн.** У першому півріччі 2024 року придбано набори для рукоділля на суму **50,0 тис. грн.**

Відповідно до міської програми роботи з обдарованою молоддю на 2021-2024 роки в закладах середньої загальної освіти щороку проводяться конкурси, змагання, олімпіади для обдарованих дітей шкільного віку. У 2023 році **151** учневі-переможцю обласних всеукраїнських олімпіад обласного конкурсу захисту науково-дослідницьких робіт учнів членів малої академії наук України, надано винагороду в сумі **112 500,00 грн.** У 2024 році грошову винагороду одержали **216** дітей на загальну суму **151 400, 00 грн.**

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Проводити консультації з мешканцями громади щодо формування та розвитку мережі позашкільних закладів.
- Надати фінансову підтримку громадським ініціативам на розвиток інноваційних та традиційних для громади форм розвитку та позашкільної освіти.

Чи сприяє ОМС участі громади у культурному житті, дозвіллі та відпочинку?

У громаді функціонують **4** закладів культурного призначення, які підпорядковані міській раді:

- Уманський будинок культури
https://www.facebook.com/groups/uman.budinok.kultury/?locale=uk_UA
- Уманська дитяча школа мистецтв “Антарес”
<http://surl.li/aqniiv>
- Уманська централізована система бібліотек
https://www.facebook.com/uman.biblioteka/?locale=uk_UA
- Уманський краєзнавчий музей
<https://ukmuseum.com.ua>

У 2023 році у громаді проведено більше **250** культурно-мистецьких та освітніх заходів: тематичних, розважальних, просвітницьких з нагоди пам’ятних та знаменних дат державного і місцевого значень. Проводилися онлайн-кокурси, фестивалі, концерти творчих колективів міського, обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Уманська міська рада організаційно підтримує проведення культурних заходів та організацій комунікативних майданчиків організаціями громадянського суспільства: ВО “Разом”, ГО “Арт-Умань”, ГО сімей учасників АТО “Родина героя”, товариство поляків міста Умань “Огніско”, Уманське міське товариство дружби з зарубіжними країнами <https://www.facebook.com/tovaristvo>, Уманська РГО

“Союз Чорнобиль України”, ГО “Організація ветеранів міста”, об’єднана рада Воїнів інтернаціоналістів Уманщини та інші.

За підтримки міської ради проводять культурні заходи у громаді. <https://umantravel.com.ua/>

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Передбачити фінансову та організаційну підтримку ініціатив громадських інституцій у проведенні культурних заходів, організації комунікативних майданчиків (третій простір, антикафе, хаби, кінотеатри під відкритим небом, дебатні клуби тощо).
- Розглянути можливість додаткових рейсів громадського транспорту для можливості відвідати вечірній захід та повернутись додому громадським транспортом після 22 години.

Чи вживаються ОМС заходи із запобігання та протидії дискримінації у сфері особистого чи культурного розвитку?

Для організації дозвілля ветеранів праці, людей з інвалідністю, сімей з дітьми, багатодітних родин, дітей-сиріт, дітей з інвалідністю в закладах культури міста: бібліотечних закладах, міському будинку культури, клубі села Полянецьке, художньому музеї, проводяться заходи з нагоди знаменних дат, державних та релігійних народних свят.

Відділ культури залучає людей поважного віку до участі у культурно-масових заходах, концертах, роботі колективу художньої самодіяльності. Творчі колективи дитячої школи мистецтв "Антарес" <http://surl.li/aqniiv> міського будинку культури проводять творчі зустрічі та концерти для людей поважного віку в реабілітаційному центрі та в будинку ветеранів.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Передбачити фінансову підтримку культурним організаціям національних меншин.
- Проводити купівлю білетів або забезпечити пільговими умовами участі у культурних заходах особам / сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах.
- Виділяти фінансування на створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення до об'єктів культури, дозвілля та відпочинку.
- Пропонувати послуги із довозення осіб похилого віку або маломобільних груп для участі у культурних заходах на рівні громади.

Чи вживає ОМС заходи щодо доступу до інформації, спрямованої на особистий розвиток?

У громаді проводиться робота з поліпшення матеріально-технічного становища бібліотек: придбання матеріалів для ремонту, ламп, світильників, акумуляторів, лавок садових, секцій огорожі, меблів, водонагрівача, замків навісних, канцелярських товарів, періодичних видань. У 2023р. з місцевого бюджету спрямовано кошти на покращення матеріально-технічної бази у розмірі **211,3 тис. грн.**

Також у 2023 році за кошти місцевого бюджету проведено: капітальний ремонт (заміна вікон) у Центральній дитячій бібліотеці на суму **587,8 тис. грн.**; капітальний ремонт приміщення Центральної бібліотеки для дітей (Філії Уманської міської централізованої системи бібліотек) на суму **999,7 тис. грн.**; поточний ремонт водовідведення та водопостачання на суму **107,1 тис. грн.**

<https://www.facebook.com/watch/?v=3481189168868209>

Уманська міська рада проводить заходи з оновлення бібліотечних фондів:

- У 2023р. з бюджету розвитку міста виділено кошти в сумі **97,7 тис. грн.** на поповнення бібліотечного фонду.
- У 2024 році із спеціального фонду місцевого бюджету було виділено **29,3 тис. грн.**

<https://www.facebook.com/groups/379429119623894/posts/1202443280655803>

Від ТОВ “Черкаси – книга” та учасників акції “Подаруй дитині книгу” у натуральній формі поповнено бібліотечні фонди на суму **1857,7 тис. грн.**

Популяризація книги та бібліотек у громаді проводиться на сторінках в соціальних мережах Уманської міської централізованої системи бібліотек <https://www.facebook.com/uman.biblioteka/> та Уманської дитячої бібліотеки

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100090675234261> та сайті Уманської міської централізованої системи бібліотек http://uman-csb.edukit.ck.ua/nashi_daruvaljniki/

Інформація про культурні події та туристичні локації в громаді здійснюється через сайт “Умань туристична” <https://umantravel.com.ua/> та соціальні мережі <https://www.facebook.com/umantourism/>.

У центральному сквері міста працює Туристично-інформаційний центр, що є відділом Уманського краєзнавчого музею, в якому можна дізнатися туристичну інформацію про міську територіальну громаду, музеї, парки, заклади харчування, інформацію про культурні заходи міста.

Підсумковий бал:

1

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Розширювати мережу wi-fi просторів та забезпечити помітне візуальне запрошення до них.

Чи створені ОМС умови для трудового навчання молоді, її професійної орієнтації?

У 2023 – 2024 навчальному році з метою забезпечення предметної підготовки, створення сприятливих умов для професійного самовизначення здобувачів освіти структурними підрозділами Уманської міської ради проведено низку активностей: майстер – класи, зустрічі, анкетування.

У листопаді 2023 року в день відкритих дверей професійно-технічних навчальних закладів міста Умань, учні дев'ятих класів уманських гімназій та ліцеїв мали можливість ознайомитись з навчальними майстернями та взяти участь у майстер- класах.

Також члени міської ліги старшокласників познайомилися зі Швейним виробництвом “Маран”, яке займається розробкою та пошиттям одягу.

У лютому 2024 року для випускників одинадцятих класів уманських ліцеїв організовано екскурсію до Київського національного університету культури і мистецтв, де вони мали можливість ознайомитися з умовами вступу та навчання.

Активною є профорієнтаційна робота з військовими закладами вищої освіти. У поточному навчальному році відбулися профорієнтаційні зустрічі із представниками військового інституту танкових військ НТУ “ХПІ”, військового університету “Харківський національний університет повітряних сил України імені Кожедуба”, академії сухопутних військ міста Одеса, Київського військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені героїв Крут, Донецького державного університету внутрішніх справ, Одеського державного університету внутрішніх справ.

У березні 2024 року управлінням освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради спільно з молодіжним креативним просто-

ром “Софа Хаб” проведено цикл профорієнтаційних заходів для випускників закладів загальної середньої освіти. Учні мали можливість опанувати професії контент мейкер, журналіста, менеджера з продажу, event менеджера.

Підсумковий бал:

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Створювати умови для професійної орієнтації молоді за напрямками:
 - 1) професійної інформації
 - 2) професійної консультації
 - 3) професійного добору
 - 4) професійного відбору
 - 5) професійної адаптації

Чи фінансує ОМС здобуття професійно-технічної освіти мешканців громади?

З міського бюджету Уманської громади не виділяються кошти на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

Підсумковий бал:

ЧЕК-ЛИСТ РЕКОМЕНДАЦІЙ:

- Передбачити можливість виділення коштів на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

Висновки

У громаді відсутні місцеві політики у сфері освіти, які проектують роботу за даним напрямком на довготерміновий період. Найвні програми спрямовані на вирішення поточних проблем та здебільшого орієнтовані на поліпшення матеріально-технічної бази або стану будівель та приміщень. Дані програми не мають механізмів оцінки їх ефективності. Водночас, в умовах триваючого збройного конфлікту, позитивним фактором є заходи з покращення умов для навчання та забезпечення необхідними матеріалами дітей та учнів.

У громаді проводиться робота на поновлення бібліотечних фондів та поліпшення матеріально-технічного становища бібліотек, проводяться заходи з культурної та туристичної привабливості громади.

Водночас міській раді потрібно посилити роботу зі створення умов для професійної орієнтації молоді та забезпечення інклюзивності освітнього процесу.

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) – найбільша асоціація правозахисних організацій України, що об'єднує 27 правозахисних недержавних організацій. Спілка сприяє розвитку гуманного суспільства, що базується на повазі до людського життя, гідності та гармонійних стосунків між людиною, державою і природою через створення платформи для співпраці між членами Спілки та іншими учасниками правозахисного руху.

04070, м. Київ, вул. Фролівська, 3/34
Тел. +38 044 485 17 92
факс +38 044 245 99 24
<http://www.helsinki.org.ua>
e-mail: office@helsinki.org.ua

**УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА**
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

**People
in Need**